

Cauza C-52/22**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

26 ianuarie 2022

Instanța de trimitere:

Bundesverwaltungsgericht (Austria)

Data deciziei de trimitere:

17 ianuarie 2022

Recurent:

BF

Autoritate intimată:

Versicherungsanstalt öffentlich Bediensteter, Eisenbahnen und Bergbau [Casa de asigurări a funcționarilor publici, căilor ferate și industriei miniere]

Obiectul procedurii principale

Stabilirea cuantumului pensiei totale a unui funcționar public federal – Moment diferit al primei ajustări la inflație a pensiilor prevăzute de Legea generală privind pensiile și a pensiilor totale ale funcționarilor publici federali – Eliminarea diferenței de tratament, dar fără efect retroactiv – Principiile securității juridice, respectării drepturilor dobândite și efectivității

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretare, în temeiul articolului 267 TFUE, a articolului 2 alineatul (1) și alineatul (2) litera (a) și a articolului 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78/CE

Întrebarea preliminară

Articolul 2 alineatul (1) și alineatul (2) litera (a) și articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, precum și principiile securității juridice, respectării drepturilor dobândite și efectivității dreptului Uniunii trebuie să fie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale – precum cea în discuție în litigiul principal – potrivit căreia prima ajustare a pensiei pentru limită de vârstă a categoriei de funcționari publici care au dobândit dreptul la pensie pentru limită de vârstă (pensie totală, în temeiul Legii din 1965 privind pensiile) cel târziu de la 1 decembrie 2021 are loc cu efect abia de la data de 1 ianuarie a celui de al doilea an calendaristic următor nașterii dreptului la pensia pentru limită de vârstă, în timp ce prima ajustare a pensiei pentru limită de vârstă a categoriei de funcționari publici care au dobândit, respectiv vor dobândi dreptul la pensie pentru limită de vârstă (pensie totală, în temeiul Legii din 1965 privind pensiile) începând de la 1 ianuarie 2022 are loc cu efect deja de la data de 1 ianuarie a anului calendaristic următor nașterii dreptului la pensia pentru limită de vârstă?

Dispoziții ale dreptului Uniunii invocate

Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă: articolul 1, articolul 2 alineatul (1) și alineatul (2) litera (a), articolul 3, articolul 6 alineatul (1) și articolul 9 alineatul (1)

Dispozițiile naționale invocate

Articolul 41 alineatul (2) din Legea din 1965 privind pensiile, în versiunea publicată în BGBl. I nr. 135/2020:

„Pensiile pentru limită de vârstă și pensiile de urmaș datorate în temeiul prezentei legi, cu excepția indemnizației suplimentare prevăzute la articolul 26, trebuie să fie ajustate în același moment și în aceeași măsură ca și pensiile care intră sub incidența sistemului de asigurări de pensii prevăzut de lege

1. atunci când dreptul la pensie a fost constituit deja înainte de data de 1 ianuarie a anului în cauză [...]

Prin derogare de la prima teză, prima ajustare a unei pensii pentru limită de vârstă are loc cu efect de la data de 1 ianuarie a celui de al doilea an calendaristic următor nașterii dreptului la pensia pentru limită de vârstă [...]

Prin BGBI. I nr. 210/2021, cea din urmă teză menționată a articolului 41 alineatul (2) din Legea privind pensiile a primit o altă formulare, care a intrat în vigoare de la 1 ianuarie 2022:

„Prin derogare de la prima teză, prima ajustare a unei pensii pentru limită de vârstă se efectuează după cum urmează:

Pensiile pentru limită de vârstă datorate începând cu prima zi a lunii din anul calendaristic precedent menționată în coloana din stânga se înmulțesc de la 1 ianuarie cu procentul din coeficientul de ajustare menționat în coloana din dreapta.

1 ianuarie 100 %

[...]

1 iulie 40 %

[...]

1 octombrie 10 %

În cazul pensiilor pentru limită de vârstă datorate de la 1 noiembrie sau de la 1 decembrie a anului calendaristic precedent, prima ajustare are loc de la 1 ianuarie a celui de al doilea an calendaristic următor nașterii dreptului la pensie. [...]"

Articolul 99 din Legea din 1965 privind pensiile, BGBI. I nr. 65/2015 prevede următoarele:

„SECȚIUNEA XIII

Dispoziții speciale aplicabile funcționarilor născuți după 31 decembrie 1954

Calcul paralel

Articolul 99 (1) Secțiunea XIII se aplică numai funcționarilor publici născuți după 31 decembrie 1954 și înainte de 1 ianuarie 1976, care au intrat în serviciul public federal înainte de 1 ianuarie 2005 și care se află în serviciu la 31 decembrie 2004.

(2) Funcționarul are dreptul la pensia pentru limită de vârstă sau la pensia specială a profesorilor calculată conform dispozițiilor prezentei legi federale numai în măsura corespunzătoare cotei procentuale determinate potrivit articolului 7, respectiv potrivit articolului 90 alineatul (1), care rezultă din durata totală a serviciului care dă dreptul la pensie acumulată de funcționar până la 31 decembrie 2004.

(3) Pe lângă pensia pentru limită de vârstă sau pensia specială a profesorilor, pentru funcționarul public se stabilește o pensie prin aplicarea Legii generale

privind pensiile, precum și a articolului 6 alineatul (3) și a articolului 15 alineatul (2) din Legea generală privind pensiile în versiunea în vigoare la 31 decembrie 2013. Articolul 15 și articolul 16 alineatul (5) din Legea generală privind pensiile nu sunt aplicabile. Pensia prevăzută de Legea generală privind pensiile se plătește în măsura corespunzătoare diferenței dintre procentul prevăzut la alineatul (2) și 100 %.

[...]

(5) Pensia totală a funcționarului public se compune din pensia pentru limită de vârstă sau pensia specială a profesorilor pro rata prevăzută la alineatul (2) și din pensia pro rata prevăzută la alineatul (3).”

Articolul 108h alineatul (1) din Legea generală privind securitatea socială (denumită în continuare „ASVG”):

„Cu efect de la data de 1 ianuarie a fiecărui an

a) toate pensiile din sistemul de asigurări de pensii pentru care data de referință [articolul 223 alineatul (2)] este anterioară datei de 1 ianuarie a anului respectiv, [...]

se multiplică cu coeficientul de ajustare. [...]”

Prin BGBl. I nr. 28/2021, la articolul 108h din ASVG s-a adăugat următorul alineat:

„(1a) Prin derogare de la alineatul (1), prima ajustare se efectuează astfel încât pensiile a căror dată de referință [articolul 223 alineatul (2)] este în luna calendaristică a anului calendaristic care precedă ajustarea, astfel cum este menționată în coloana din stânga, să fie majorate începând de la 1 ianuarie cu procentul din quantumul majorării, menționat în coloana din dreapta, care ar rezulta din aplicarea coeficientului de ajustare:

Februarie	90 %
Martie	80 %
Aprilie	70 %
Mai	60 %
Iunie	50 %
Iulie	40 %
August	30 %

Septembrie	20 %
Octombrie	10 %

În cazul în care data de referință este în luna noiembrie sau în luna decembrie a anului calendaristic care precedă ajustarea, prima ajustare se efectuează începând de la data de 1 ianuarie a celui de al doilea an calendaristic următor datei de referință [...]

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 Recurentul (BF) a ieșit la pensie la sfârșitul lunii în care a împlinit vârsta de 62 de ani, așadar cu efect de la 1 iulie 2020. Printr-o decizie obligatorie din punct de vedere juridic a Versicherungsanstalt öffentlich Bediensteter, Eisenbahnen und Bergbau [Casa de asigurări a funcționarilor publici, căilor ferate și industriei miniere, denumită în continuare „BVAEB”) din 2 decembrie 2020, s-a constatat că, începând de la 1 iulie 2020, BF are dreptul, în temeiul Legii privind pensiile (denumită în continuare „PG”), la o pensie totală în cuantum de 4 455,43 euro brut pe lună. Această pensie totală rezultă, printre altele, dintr-o pensie pentru limită de vârstă în cuantum de 3 716,82 euro, o majorare în temeiul articolului 90a din PG în cuantum de 327,53 euro și o pensie pro rata în temeiul Legii generale privind pensiile (denumită în continuare „APG”) în cuantum de 411,08 euro.
- 2 Prin scrisoarea din 26 februarie 2021, BF a solicitat o nouă decizie privind dreptul său la pensie începând de la 1 ianuarie 2021. Prin decizia BVAEB din 19 martie 2021, s-a stabilit că cuantumul pensiei totale la care BF avea dreptul începând de la 1 ianuarie 2021 nu se modifică, întrucât, în conformitate cu articolul 41 alineatul (2) din PG, o primă ajustare în funcție de inflație urma să aibă loc cu efect abia de la data de 1 ianuarie a celui de al doilea an calendaristic următor nașterii dreptului, cu alte cuvinte de la 1 ianuarie 2022. Împotriva acestei decizii, la 6 aprilie 2021, BF a formulat o cale de atac la Bundesverwaltungsgericht [Tribunalul Administrativ Federal, Austria], în termenul prevăzut.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 3 BF susține că, în calitate de funcționar public federal, a ieșit la pensie la 1 iulie 2020, la vârsta de 62 de ani, în cadrul schemei de pensionare anticipată („Korridorpension”). Potrivit calculului paralel prevăzut la articolul 99 din PG, cuantumul pensiei sale de funcționar public se calculează doar parțial în conformitate cu dispozițiile PG și parțial în conformitate cu standardele prevăzute în ASVG. El consideră că ultima teză a articolului 41 alineatul (2) din PG este contrară [principiului] egalității și, prin urmare, este neconstituțională, deoarece înseamnă că o componentă a APG nu a fost, de asemenea, ajustată la inflație, deși pensiile prevăzute de APG în general (cu alte cuvinte, toate cele pentru care nu

există o combinație și un calcul paralel în sensul articolului 99 din PG) au fost deja ajustate în primul nou an de pensie în conformitate cu articolul 108h alineatul (1a) din ASVG. În plus, BF invocă, de asemenea, o încălcare a dreptului Uniunii. Lipsa de egalitate descrisă afectează doar funcționarii publici mai în vârstă, și anume pe cei ale căror date de naștere sunt cuprinse între anii 1955 și 1975, fără a fi, însă, consecința unei ajustări a sistemului de pensii la o evoluție demografică. Ca urmare a noii versiuni a articolului 41 alineatul (2) din PG, care a intrat în vigoare de la 1 ianuarie 2022, în privința funcționarilor publici supuși ASVG este, în prezent, de asemenea efectuată o ajustare imediată corespunzătoare a pensiei. Această reglementare ar elimina pe viitor discriminarea funcționarilor publici în comparație cu pensionarii ASVG, ceea ce a fost justificat în mod expres în notele explicative la proiectul de lege al guvernului ca fiind în sensul echității față de funcționarii publici. Cu toate acestea, potrivit formulării prevăzute de lege, nu ar trebui să existe un efect retroactiv, astfel încât, în cazul lui BF, discriminarea față de pensionarii ASVG se menține.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 4 Pensia la care are dreptul un funcționar public federal în temeiul PG trebuie tratată ca o remunerare a funcționarilor publici în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2000/78/CE. Acest lucru este de asemenea valabil în cazul în care pensia în discuție este o pensie totală datorată în temeiul articolului 99 alineatul (5) din PG (a se vedea Hotărârea Curții din 21 ianuarie 2015, Felber, C-529/13, punctul 24). Prin urmare, stabilirea nivelului acestor pensii trebuie evaluată în raport cu articolele 2 și 6 din directivă.
- 5 Pe de o parte, în jurisprudența sa cu privire la comparabilitatea pensiilor pentru limită de vârstă prevăzute de PG și de sistemul de pensii reglementat de ASVG, Verwaltungsgerichtshof [Curtea Administrativă, Austria] consideră că raportul de muncă de drept public (inclusiv raportul de pensionare la împlinirea limitei de vârstă) și materia asigurărilor sociale sunt materii de drept profund diferite, astfel încât preocupările constituționale care decurg din (simpla) „comparație încrucișată” sunt inoperante. În plus, în conformitate cu jurisprudența constantă a Verfassungsgerichtshof [Curtea Constituțională, Austria], legiuitorul dispune de un spațiu de manevră relativ larg atunci când elaborează legislația în materie de muncă, salarizare și pensii privind funcționarii publici.
- 6 Cu toate acestea, trebuie să se țină seama de argumentul lui BF potrivit căruia legiuitorul austriac a modificat dispoziția articolului 41 alineatul (2) din PG începând de la 1 ianuarie 2022 în sensul că pensia totală a funcționarilor publici care au dreptul la o pensie pentru limită de vârstă (pensie totală) în temeiul PG este deja ajustată cu efect de la data de 1 ianuarie a anului calendaristic următor nașterii dreptului la pensie, în timp ce, în cazul lui BF, se aplică în continuare un „an de așteptare”, iar pensia sa totală este ajustată cu efect abia de la începutul celui de al doilea an calendaristic următor nașterii dreptului la pensie. Această modificare legislativă nu a fost adoptată cu efect retroactiv, aspect care a fost,

poate, contrar obligației, aplicabile în temeiul jurisprudenței Curții, de a elimina complet discriminarea (a se vedea Hotărârea din 7 octombrie 2019, C-171/18, EU:C:2019:839, Safeway, punctul 24). Potrivit jurisprudenței Curții de Justiție, deși riscul de a se aduce o atingere gravă echilibrului financiar al sistemului de pensii respectiv poate constitui un motiv imperativ de interes general pentru a nu acorda efect retroactiv (a se vedea Hotărârea Safeway, punctul 43), pensiile pentru limită de vârstă ale funcționarilor publici din Austria nu sunt plătite dintr-un sistem de pensii, ci din bugetul de stat. Considerentele bugetare pot sta la baza deciziilor de politică socială ale unui stat membru, dar nu pot constitui în sine un obiectiv legitim în sensul articolului 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78/CE.

DOCUMENT DE LUCRU